

FOAIA POPORULUI

CEA MAI VECHIE FOAIE POPORALĂ, INFIINȚATĂ ÎN ANUL 1892

Apare în fiecare Duminică
sub direcția unui comitet

Inscrisă în Reg. Publ. la Tribunalul Sibiu sub Nr. 67-1943.

Organ al Asociațiunii „Astra”

Redactor responsabil: Nic. Nicoară-Dobârceanu

Redacția și Administrația:
SIBIU, Str. Șaguna 6. Telefon 83/A

Taxa poștală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 96.646/1943

Omenia românească

Intre însușirile bune și de mare preț ale neamului nostru este și omenia românească. Cea mai mare cinste și laudă ce o aducem unui om este atunci când spunem despre el că este „un om de omenie”. E un cuvânt pe care alte popoare nu-l au, în acest înțeles. Multe neamuri, când vor să se mândrească cu unul dintr'ai lor, spun: ce mai ungar, ce mai bulgar, ce mai rus! Noi zicem: ce mai om! Ce om de omenie! Și nu: Ce mai român!

În aceasta numire este o foarte mare înțelepciune, și se cuprinde un foarte mare adevăr. Căci român, ungar, bulgar, rus, sau altă nație, nu poate fi dat de model, de pildă, dacă are numai însușirile neamului său, ci numai dacă aceste însușiri sunt clădite și concreșcute cu însușirile fundamentale ale ori căruia om, a e omului peste tot, căci natura omenescă în temeiurile ei este una în tot neamul omenesc, peste întreg pământul.

La înțelepciunea aceasta puține neamuri au ajuns, cum am ajuns noi românii. Din experiența de veacuri, tot lovindu-ne cu capul de pragul de sus, tot cerând dela Dumnezeu „mîntea românului cea din urmă”, din nencredințele și încercările luptei prin cari am trecut, noi am învățat mai mult ca alte popoare, că temeiul vieții frumoase și drepte, singura care merită să fie trăită, este omenia. Cuvântul acesta cuprinde în sine și cinstea, și dreptatea, și bunătațea, și mila, față de orice om, nu numai față de cel din neamul tău. Cuprinde rezumarea tuturor poruncilor dumnezeiești și omenești: „Ce ție nu-ți place altuia nu-i face”.

Omenia românească este deci o însușire creștină, prin care poporul nostru s'a arătat și în trecut, se arată și azi mai creștin ca aitele, care se mândresc cu creștinismul lor, dar nu fac fapte de creștini. Omenia românească izvorește din convingerea că toți oamenii sunt fiii ai lui Dumnezeu și frați între ei, și din experiența vieții că nu poți fi un bun român dacă nu ești mai întâi un om bun, un om de omenie, după cum nu poți clădi la o casă pereții înainte de a clădi fundamentul.

Noi știm că nu poate fi un bun român unul care nu-i om cinstit, drept, milostiv, gata de jertfă, și că toate relele ni le aduc cei ce nu sunt oameni de omenie, ori cât s'ar bate în piept că sunt buni și mari români.

Această înțelegere ne ajută să fim îngăduitori și milostivi și cu alte neamuri. Chiar și cu acelea cari ne-au făcut și ne fac nouă rău și nedreptate prin însușirile lor naționale, pe cari ele le cred virtuți, dar în adevăr sunt numai slăbiciuni. Omenia noastră ne oprește să scoatem dinte pentru dinte, să ne răzbuim, ci suntem gata de iertare și de pace. Această omenie românească a fost și este la temeiul întregii noastre purtări din trecut și de azi față de alte trânturi de popoare pripășite pe pământul românesc.

Este adevărat că străinii, sau cel puțin unii dintre ei, nu înțeleg omenia românească, o țin de o slăbiciune a noastră, s'au purtat și se mai poartă obraznic cu noi.

Deși istoria românească mărturisește contrarul,

Apa trece — pietrele rămân

Marele nostru poet național Vasile Alexandri a scris, înainte cu aproape o sută de ani, vestita poezie: „Sentinela română”. În ea, în versuri nemuritoare, scrie pe scurt istoria poporului român, împlântat ca sentinela a Romei, aici în Carpați, peste care au trecut, în iureșul cailor sălbatici, potop de neamuri barbare, unul mai fioros decât altul. Dar toate nițele acestea au trecut ca niște valuri tulburi și viforoase peste noi, iar noi românii, pietrele, am rămas la locul nostru, în pământul nostru strămoșesc.

Pe cai iuți ca rândunele

Fără frâne, fără șele,

Vin și Hunii, vin și Goții

Vin potop, potop, cu toții.

În fruntea acestei poezii a pus Vasile Alexandri cuvintele: „Apa trece, pietrele rămân”. Cuvinte pe care, dela el încoașe, le-am folosit și le folosim de sute și mii de ori când voim să arătăm trăinicia neamului românesc pe aceste plaiuri.

Dar noi voim aici să punem aceste cuvinte în legătură cu un alt mare adevăr, cu un alt mare fapt istoric. Și anume: formele de Stat, felul așezării lor politice și sociale ale popoarelor în State, se schimbă, sau cel puțin se pot schimba din veac în veac, ori și mai repede, dar temeiurile pe cari stau țările și popoarele nu se pot schimba, fără prăbușirea lor.

Constituțiile, felul de guvernare al Statelor, sunt vestminte care dela o vreme se învechesc, se rup, și nici petecite nu mai țin. Sunt ape care trec, și în locul lor vin altele, căci viața omului și a neamurilor e într-o continuă schimbare, în năzuința spre ceva mai bun și mai drept.

Omenirea, cu necazurile ei, a încercat până azi toate felurile de State, de constituții, de guvernări și așezări obștești, și adeseori a revenit la forme pe cari le-a mai încercat. Căci felurile de așezare ale țărilor nu-s fără număr, ci destul de mărginite: Stăpânia unui singur om sau dictatura; monarhia absolută în care însuși Regele e dictatoral; stăpânia celor mai avuți; a celor mai luminați; a masselor mari sau a poporului, numită democrație; și acum în urmă a „celor săraci și mulți”; a muncitorilor, care în realitate e tot dictatura celor dela conducere.

Formele de Stat se schimbă s'au schimbat și se vor mai schimba. Sub ochii noștri Italia s'a întors dela dictatura de douăzeci de ani, la regimul democratic. Sau, mai exact, se va întoarce după războiu.

Apa trece, curge mereu și în alcătuirile omenești ale Statelor.

Dar cari sunt pietrele care rămân? Pe câteva le-am amintit cu alt prilej: este neamul, țara, libertatea omului în țara lui, dreptatea bine împărțită la toate părțile poporului. Fără aceste temeiuri nu poate dura nici un Stat, și nu poate fi mulțunit nici un

ei cred că omenia noastră e o neputință de a ne apăra însăși dreptatea neamului. Dară să nu uite nimeni că omul de omenie e cel mai tare și înaintea lui Dumnezeu, și în lupta pentru apărarea dreptății sale. Cu tăria omeniei noastre am mers din biruință în biruință, și vom mai merge. Pentru că ea e temeiul propășirii.

Ion Agârbiceanu

popor.

Dar un Stat, o țară, nu poate dura nici fără o conducere, fără legi și fără disciplină, adică executarea legilor și impunerea la legi. Conducerea, legea și disciplina, sunt frecăturile cari țin laolaltă un Stat, și fără ele este cu neputință să existe o țară sau un popor. Nu vom afla în întreaga istorie omenescă, nici la popoarele încă sălbaticе, o alcătuire de Stat în care să nu fie aceste pietri de temelie.

Cu toate acestea au fost și sunt oameni rățăciți cari sunt dușmani ai oricărei stăpâniri și legi, ai oricărei discipline, și cari propovăduiesc anarhia, adică isgonirea din viața țărilor a oricărei conduceri și oricărei ascultări de legi. Căci cuvântul anarhic atâta însemnează: fără conducere. Ei spun că ascultarea de legi și de cârmuiri e cauza nenorocirilor omului în lume. Că omul va fi fericit numai când va face de capul lui tot ce i va plăcea.

Acești anarhiști sunt în realitate niște nebuni de legat, căci ce om cu mîntea întregă nu va vedea că omenirea cu popoarele ei nu poate trăi fără cap și fără ascultare la legi? Căci fără ele s'ar deslănțui toate patimile omenești, și cel mai tare ar da în cap celui mai slab. Omul ar ajunge adevărat lup pentru semenul său.

Și totuși cei cari pescuiesc azi în apă tulbure peste tot pământul, la aceasta îndeamnă pe cei nepricepuți: la anarhie. Dacă ar fi ascultați ar începe în lume un măcel cum nu s'a mai pomenit, pentru că, țările încă n'au trăit niciodată și nu pot trăi fără cap și fără legi. Ele sunt pietri peste cari trec apele tulburi ale schimbărilor.

Ce se pune la cale?

De când s'a făcut cunoscută călătoria D-lui Churchill în Canada, întreaga opinie publică mondială se frământă să afle ce se discută la conferința dela Quebec. A șasea întâlnire dintre domnii Roosevelt și Churchill dă loc la fel de fel de prejudecăți.

Războiul se află la o cotitură. Se pare că aliații s'au hotărât să fie mai nemiloși.

Așadar se pare că statele majore anglo-americane sunt hotărâte să treacă din defensivă în ofensivă. După unele știri, patru sute de specialiști au lucrat la planul strategic, care este gata și așteaptă numai aprobarea d-lor Roosevelt și Churchill. Ce cuprinde acest plan. Aceasta nu se poate spune; totul rămânând în domeniul presupunerilor, însă la Berlin s'a arătat că pentru forța germană nimic nu poate fi îngrijorător.

Ultima modificare a acestor planuri pare că formează primul punct din programul discuțiilor dintre d-nii Roosevelt și Churchill.

Se mai anunță că la întrevvedereea dintre Roosevelt și Churchill va lua parte și ministrul afacerilor externe al Chinei.

La apariția acestor rânduri este cu puțință ca discuțiile dela Quebec să fie sfârșite și să se și facă simțite unele hotărâri luate de către cei doi oameni de Stat, în jurul cărora a fost o adevărată armată de specialiști și tehnicieni militari.

Pe urmele Domnului

Păcatul destrăbălării

Pe Duminică a unsprezecea după Rusalii cade în anul acesta și sărbătoarea Tăierii capului sf. Ioan Botezătorul. Evanghelia Duminicii ne aduce o pildă a Mântuitorului despre datoria ce avem de a ierta pe deaproapele noastre, dacă voim ca și Dumnezeu să ne ierte pe noi, după cum ne rugăm zilnic în Tatăl nostru: „Și ne iartă nouă păcatele noastre, precum iertăm și noi greșiiții noștri”. Împăratul din pilda Domnului iartă pe un datornic al său care avea să-i dea o mie de talanți, dar acest datornic nu vrea să-l amâne cu plata unei datorii de o sută de dinari. Când aude împăratul îl aruncă în temniță pe cel pe care-l iertase odată.

Porunca iertării e unul din temelurile creștinismului, și ea izvorește din legea iubirii deaproapele. E lucru hotărât în creștinism: Cine nu iartă, nu va fi iertat.

*

Dar când pe Duminică aceasta și praznicul Tăierii capului sf. Ioan Botezătorul socotim de potrivit să stăruim asupra păcatului destrăbălării morale, fiindcă din cauza lui a fost ucis de Irod înaintemergătorul Domnului.

Între poruncile dumnezeiești stă la loc de frunte aceea care oprește păcatul curviei și a toată necurăția trupeză. Omul este dator să-și păstreze curăția trupului din copilărie și tinerețe până la bătrânețe, nu numai din porunca lui Dumnezeu, ci și din rânduiala firii noastre. O tinerețe pătată de curvie nu mai este tinerețe creștină, nici sănătate trupeză, ci prilej de întinare cu toate boalele lumești, cari intră ca un venin în trupul omului și adeseori nu mai scapă de ele toată viața, ducându-l la moarte înainte de vreme.

Un tânăr destrăbălat, sau o fată, e ca o floare mâncată de un vierme la rădăcină, care se ofilește și se usucă în grabă. Iubirea între tineri trebuie să rămână curată, sufletească, până la căsătorie. Părinții cari îngăduie ca copiii lor să trăiască în așa numite căsătorii „de probă”, sau îi lasă să-și facă de cap în tinerețe, sunt cei mai mari dușmani ai copiilor lor, căci îi lasă să alunecă în prăpăstia destrăbălării.

Numai tinereța curată e frumoasă, sănătoasă, puternică și piatră de temelie pentru o căsătorie fericită. Tinerii stricați sunt nerușinați, obraznici, neascultători de părinți, și zăcăminte de tot felul de boale și nenorociri, de alte porniri rele: bătaie, beție, furt.

Din traiul nelegiuit al tinerilor, al oamenilor fără căsătorie, se nasc cele mai multe ucideri. Gazetele sunt pline mereu de știri cari vorbesc despre omorul săvârșit de cutare concubin, fie femeia, fie bărbatul și de furturile săvârșite de astfel de oameni.

Dacă astfel de tineri destrăbălați încheie căsătorii ei sunt secătuiți de vloga vieții, adeseori sunt plini de boale rușinoase, pe cari le dau și copiilor lor nevinovați, umplând lumea cu nenorociți.

Dacă destrăbălarea intră în viața soților de căsătorie, familia acea ajunge nenorocită, un iad pe pământ și adeseori se desface. Cele mai multe divorțuri, din păcatul acesta greu se nasc, iar când nu vine despărțirea, rămâne în casă ura, gâlceava, bătaia, un traiu care nu-i vrednic de numele de creștin. Nici chiar gospodăria nu mai merge bine, ci se destramă, căci bărbatul trage într-o parte, femeia într-altă parte. Câte crime, câte ucideri nu es întâmplă între soții necredincioși și destrăbălați, cari ajung să se urască de

Calendarul săptămânii Luna Septembrie

Dum. 11-a după Rusalii, gl. 2. v. 11		VREMEA
Luni	30 PP. Al și Pav.	(după calendarul de 150 de ani)
Marți	31 Brăul preac. Mariei	Dela 1-5 bne, 6 nor, 7 ploaie, 8-14 bine, 15-16 ploaie, 17 bine, 18 frig, 19-24 bine, 25-26 ploaie, 27 bine, 28 vânt, 29-30 ploaie
Mierc.	1 (+) Cuv. Sim. stâlp.	
Joi	2 Muc. Mamant	
Vineri	3 Muc. Antim	
Sâmb.	4 M.Vav. și Moisi P.	
Duminică	5 Pror. Zaharia	
Dum. 15-a după Rusalii, gl. 3. v. 4		

Ingrijirea dinților

Cea mai mare greșală pe care o facem în contra sănătății noastre, este aceea că nu ne îngrijim de dinți și de măsele, decât atunci când ne doare. Puțini dintre noi cunosc cât de multe boli și suferințe provin din gura și dinții neîngrijiți.

Din prima vârstă a vieții, la copii de școală, se poate constata că 80 la sută din copii au dinții și măselele stricate. Mai târziu la vârsta matură, puțini din noi pot fi găsiți la un examen științific al gurei, că au o sănătate perfectă a danturii.

Bolile neștiute a dinților, dau copiilor stări de neliniște și de suferință, de care nu-și dau singuri seama. Acești copii dacă sunt îngrijiți, își recapătă îndată buna voce și silința la învățătură.

La omul matur, dinții bolnavi sunt punctul de plecare pentru tot felul de infecții, la cap, în corp sau sânge; iar suferințele atât de mari ce vin mai târziu, atunci când dinții se strică mai tare, sunt o adevărată pedeapsă pentru acel ce nu s'a îngrijit la timp.

Din vârsta cea mai fragedă, de când e copil, omul trebuie să-și îngrijească temeinic gura, spălându-și zilnic dinții cu peria și cu paste sau prafuri de dinți. Un dinte curat nu se strică decât arare ori. Un dinte stricat nu mestecă îndestul și urmarea este o boală de stomac gravă.

Numai examinarea și tratarea la timp a dinților, ne pune la adăpost de suferințe și cheltuieli mari, în tot timpul vârstei adulte și a bătrâneții. Medicii specialiști pentru dinți trebuie consultați la toate vârstele; copii trebuie arătați dentistului chiar înainte de vârsta școlară.

Magazinul

M. Popescu

Tg. Vinului Nr. 1 (Piața Brânzei)

a pus în vânzare

resturi pentru rochiile de vară

desene frumoase, garantate la spălat,
cu prețuri foarte convenabile

moarte!

Cine se lasă înlănțuit de păcatul curviei, de patimile necurate trupeză, nu mai e stăpân pe mintea și voința lui, ci deavolul îl trage unde vrea el. Temnițele ca și casele de nebuni sunt pline cu cei ce s'au lăsat robiți de destrăbălările trupeză, ca o dovadă că însăși firea noastră ne poruncește curăția trupului.

Când se trică bunele moravuri în întreg poporul, atunci și soarta lui este pecetluită. Prin urmările destrăbălării trupeză au pierit din istorie atâtea neamuri vestite!

Dacă sf. Ioan Botezătorul nu l-ar fi înfruntat mereu pe Irod că trăiește în neleguire cu cumnată-sa, cu nevasta fratelui său Filip, nu și-ar fi pierdut capul. Dar patima și ura Irodiadei a fost ucigașă de om, cum de multeori este destrăbălarea.

Neamul nostru creștin a înfruntat veacurile nu numai prin credință, ci și prin curăția morală a moravurilor. În război multe moravuri se strică, dar neamul ce vrea să trăiască e dator să păzească curăția și în tinerețe și în căsătorie, să nu cadă în mocirla destrăbălării.

Dia sfaturile doctorului Josif

Despre bolile ficatului

Când fierrea (bila) care se produce în ficat, și care trebuie corpului nostru pentru mistuirea mâncărilor, din cine știe ce cauză, nu se poate scurge prin țevile din ficat, ea se adună, stagnează, în beșica fierii. Această oprire a scurgerii fierii are de urmărire o îngroșare a ei, care este în stare să producă chiar un fel de nisip iar din acest nisip, pe încetul se formează mici pietricele cari se găesc în beșica fierii. Aceste pietricele de multe ori nu produc nici un fel de supărare, omul nici nu ia cunoștință de ele și se simte pe deplin sănătos.

Uneori însă aceste pietricele pornesc dela locul lor din beșică și ajungând în țevi, se înțepenesc acolo și produc dureri crâncene, cunoscute sub numele de colici hepatice, sau colici la ficat.

Bolnavul din senin, se trezește cu dureri mari în dreptul ficatului sub coastele din dreapta, durerile se fac din ce în ce mai mari și ele răspund în spate și spre umărul drept. Bolnavul se încârligă de durere, se sbate în toate părțile, este cuprins de asudări reci, are greață și de multe ori este cuprins de vărsături cu niște materii galbene-verzui, amestecate cu fierre. O astfel de colică ține 2—3 ceasuri, uneori chiar 1—2 zile, este împreună cu fierbințeli și cu o stare de slăbiciune foarte pronunțată din partea bolnavului. Uneori aceste colici produc gălbănare: albul ochilor și pielea bolnavului se face galbenă ca lămâia, urina capătă o culoare închisă ca berea, iar scaunul se face alb-suriu ca cel de câine. După câteva ceasuri de dureri groaznice, colica încetează ca prin farmec și bolnavul se simte din nou bine și sănătos. Aceasta nu însemnează însă că s'a vindecat, că după un timp oareșicare 2—3 săptămâni uneori chiar câteva luni, colicele vin din nou cu aceeași putere ca și pentru întâia dată. Astfel de colici se pot apoi repeta de nenumărate ori în cursul anilor, încât bolnavii își dau seama dela cele dintâi semne și așteaptă cu groază ceasurile de suferință.

Uneori boala devine primejdioasă și pune în cumpănă și viața omului. Aceasta se întâmplă în cazurile în cari fierrea fiind infectată, se preface în puroi și se revărsă asupra intestinelor, producând o infecție generală, adică o înveninare a sângelui (sepsă generală).

Litiază biliară sau piatră la ficat se întâlnește cu mult mai des decât se vede acest lucru. În Germania spre pildă, se spune, că ar suferi aproape 2 milioane de oameni de această boală. Mai adeseori o găsim la femei și anume la femei trecute de 40 ani și cari au născut cât mai mulți copii. Boala o capătă și femei mai tinere cu deosebire acele cari au uritul obicei, de a se corseta, adică de a se încinge prea strâns pe la mijloc ca să pară mai subțiri.

Boala trebuie căutată cu medic întotdeauna, fiindcă, adeseori o vindecare nu se poate decât prin operație, ori acest lucru, nu îl poate hotărî decât medicul, după vizită amănunțită și chibzuială îndelungată.

Dintre leacuri este foarte bună sarea de Karlsbad din care luăm de 2 ori în zi câte una lingură de apă caldă ori untul de lemn curat din care luăm câte 100 grame, tot de 2 ori la zi.

Dr. I. S.

Numai la țară ocrotiți copiii împotriva bombardamentelor inamice din avioane

Cetiți și abonați
„FOAIA POPORULUI“

AGRICULTURA - ECONOMIE - GOSPODARIE

Folosul miriștilor întoarșe

În cele de mai jos vom arăta pe scurt, care sunt relele unei miriști neîntoarșe și foloșole unei miriști arate:

Miriștea neîntoarșă are următoarele neajunsuri:

Locurile care au fost ocupate cu cereale sau cu alte plante, adică miriștile, se folosesc pentru pășunatul cu vitele, chiar în timpul când se simte cel mai mult lipsă de pășune pe izlazuri, din cauza arșițelor de vară.

Pe aceste miriști, vitele însă gășesc prea puțină hrană și de proastă calitate. Pe ele cresc de regulă, buruieni ca năgara, o buruiănă înțepătoare care îngreunează foarte mult seceratul, precum și alte plante rele și cari sunt înconjurate de animale, astfel că miriștile sunt mai mult un loc de pîmbare a vitelor, însă acest folos este prea mic.

Dar aceste buruieni sug apa și hrana din pământ, care trebuie reținută, pentru plantele folositoare și fac sămânță, strămutând răul dela un an la altul.

Pământul este bine să fie totdeauna afânat, însă pământul din miriștea neîntoarșă se usucă din cauza buruienilor, cari pompează apa și din cauza arșiței de soare, care sugă această apă cu putere și se îndeasă, se bătătorește din cauza călcării animalelor.

Atunci când venim târziu să întoarcem această miriște, în urma plugului, se vor răsturna brazdele tari și bolovănoase, între cari aruncându-se sămânța, aceasta va răsări numai un sfert și ca vai de ea.

În pământul din miriștea neîntoarșă, se află sămânța multor boli, insecte și buruieni, cari vor năpădi la anul mai cu putere holdele și celelalte culturi. de pământ mărunțit și ajută la putrezirea buruienilor și rădăcinilor și la dospirea aceluși pământ.

Apa joacă foarte mare rol în viața plantelor. Cu ajutorul ei și prin ea se topeșe, se formează și se transportă hrana în plante și din această cauză, apa trebuie menținută în pământ în cantitate îndestulătoare, mai ales în pământurile nisipoase ușoare.

Prin întorsul miriștii, se formează un strat mai mărunț de pământ, care reține apa de ploaie ca un burete, pentru plantele folositoare.

Țăranii noștri cred că, miriștea odihnește, lucru foarte greșit, după cum se vede mai sus, căci buruienile sărăcesc pământul mai mult decât holdele, fiindcă ele tot timpul sunt verzi, dezvoltându-se mereu și sugând tot ce este hrană și apă mai la îndemână în pământ. Apoi după cum am văzut, pământul se îndeasă, nu are apă, iar gângăniile își continuă viața și se înmulțesc nevătămăte de nimeni periclitând plantele ce se vor semăna. Pământul întărit nu doșpește, nu este afânat, el nu se prelucrează să aibă hrană la îndemână bucatelor.

Prin arătura ce o dăm miriștii luptăm și nimicim în bună parte, cel mai mare dușman al semănăturilor, buruiena, care trage multă hrană și de 3 ori mai multă apă ca semănăturile.

Buruienile băgate sub brazdă putrezesc și nu fac toate sămânța, iar sămânța lor din pământul întors încolțește și dă noi buruieni, căci au un mediu prielnic, însă noi venim și le nimicim cu grapa sau cu arătura din toamnă sau chiar dacă nu mai arăm ele nu apucă să facă sămânță și se nimicesc toamna.

Ing. agr. Gr. Scridon

Staturi gospodărești

Cum se păștează ouăle

Ouăle din luna August se pun într'un borcan mare. Stingem var. După ce s'a stins, turnăm peste el de trei ori atâta apă și lăsăm să se limpezească. Această apă de var o scurgem, o turnăm peste ouă, deasupra ouălor punem niște bețe de lemn să nu se ridice deasupra apei, legăm borcanul cu hârtie de pergament (hârtie de legat borcanele) și cu sfoară și-l păștrăm în cămară la răcoare.

Strechea

Cine n'a auzit de streche? Este musca care fugărește vitele prin câmpii. Seamănă cu o albină, dar e mai mică și mai păroasă.

Strechea se ivește în timpul verii, din Iunie și până în Septembrie. Trăiește numai câteva zile. În timpul acestei vieți scurte, nu se hrănește, nici nu înțepă vitele, căci nu are cu ce. Când zboară, băzâie supărător și prin aceasta sperie vitele, cari se află la pășune și le fugărește.

Strechea se apropie de vite pentru a-și pune ouăle pe părul de pe piept, genunchi și pe la copite. Din aceste ouă în 5—6 zile ies viermuleți mici, cari produc mâncărime. Vitele se scarpină cu botul pe picioare și viermuleții se prind de buzele și limba lor. Întră repede sub piele și își sapă șanțuri mici prin cari pătrund până în gâtlee. De aici trec în corpul vitelor și ajung sub pielea de pe spinare. Acest drum dela buze până la spinare, ține câteva luni. Sub pielea de pe spinare, viermulețul crescut mare își face un mic cuib, care ridică pielea în sus, spărgând-o pentru ca să aibă aer.

În timpul verii se văd multe vite cari au pe spinare umflături cât o alună sau chiar cât o nucă. Oamenii le zic coșuri și dacă le apasă, iese din ele viermele scurt și gros, din care se va face o altă streche.

Coșurile de pe spinarea vitelor sunt semne de îmbolnăvire. Vitele cari au coșuri, slăbesc grozav, iar pielea lor e găurită, din care cauză își pierde mult din valoare.

Trebuie deci să distrugem cu ori ce preț acest dușman rău și păgubitor.

Cu muștele greu ne putem război, pentru că zboară. Putem totuși să ungem genunchii, copitele și pieptul vitelor cu păcură, pentru ca musca să nu se poată așeza acolo.

Viermii se pot scoate apăsând cu mâinile asupra coșurilor. Viermii ieșiți din coșuri se sdrobesc sau se ard în foc.

Acest lucru trebuie să-l facă fiecare agricultor, în fiecare primăvară. Numai așa vitele vor putea fi scăpate.

Legea încă obligă pe agricultori să omoare viermii din coșurile de pe spinarea vitelor. Vitele cari au coșuri nu se trimit la pășune, până ce nu au fost vindecate.

Agricultorii au deci tot interesul să distrugă viermii de streche, pentru ca să se împuțineze muștele și vitele încă să scape de ele.

Nici un agricultor fără vite nu poate trăi. De aceea și trebuie să le grijească și să le apere cu cea mai mare dragoste.

Ion Popu-Câmpeanu

Incunoștințarea Școlii de cântăreți bisericești „Dimitrie Cunțan“

Școala ortodoxă română de cântăreți bisericești „Dimitrie Cunțan“ din Sibiu, întemeiată în anul 1927, sub grija Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu, are menirea să crească, cântăreți bisericești pricepuți, conducători de coruri sătești și credincioși luminați. În afară de cântarea bisericească cea adevărată, elevii acestei școli primesc o educație religioasă-morală cât mai îngrijită cu putință și au prilej să se inițieze și în câte o deprindere practică folositoare pentru toată viața lor. Programul școlii prevede cursuri de albinărit, pomărit, legumărie, agricultură rațională, etc.

Tinerii, cari doresc să fie primiți în această școală pentru anul școlar 1943/44, își vor înainta, până la 15 Septembrie 1943, cererile lor pe adresa: „Direcțiunii Școlii de cântăreți bisericești „D. Cunțan“ în Sibiu“, însoțindu-le de următoarele acte: 1. Carte

Veterinarul satului

Boala vitelor cornute

PLEURO-PNEUMONIA. Se ivește mai ales la vitele ce stau în grajd. Se capătă prin așternut, nutreț, băligar. Ține câte 3—4 săptămâni. Vita tușește des și în sec. Tușește mai cu seamă dimineața și seara și după adăpare. Pe nas iese puroaie rău mirositoare. Vita stă ceasuri întregi în nesimțire, cu capul plecat. Are friguri. Slăbește și de cele mai multe ori moare.

Leacul: Vita bolnavă trebuie despartită de cele sănătoase, ca boala să nu se lătească mai departe.

S'a încercat altoirea cu ser dela vitele bolnave, dar n'a reușit.

La cai

ALBEAȚA CALOR. Se face pe ochi. Dacă nu se grijește din vreme, se lățește tot mai tare până acopere tot ochiul. Calul nu vede.

Leacul: Se ia rădăcină de ghinber, se amestecă cu zahăr și cu ceară tare. Se sdrobesc bine toate. Prin o țevă se suflă în ochiul calului, tot la două zile odată.

La oi

DIAREEA. Această boală atacă mai ales mieii. Vine din răceală ori din nutrețuri stricate.

Leacul: Îngrijirea oilor să nu răcească la stomac. Ținerea lor în staul cald și hrănirea cu nutreț bun.

La galițe

HOLERA GĂNILOR. Este o boală lipicioasă. Gănila bolnave mor repede, parc'ar fi otrăvite.

Gănila bolnave devin dintr'odată supărate, nu mănâncă, stau ca adormite. Se retrag la umbră, lângă un gard, sau sub un coteț, stând cu aripile lăsate în jos și cu capul întors pe spate.

Creasta se învinețește și din cioc le picură bale. Se clatiță și pe urmă cad jos și mor.

Leacul: Odată iviă boala, este greu să se lămăduiască. Totuși se încearcă, punându-se în apa de băut vitriol, câte 2 grame la un litru de apă. Mai bine e să se iee toate măsurile, ca boala să nu se ivească, ținând curățenie mare și grijind ca să nu se amestece gănila cu altele străine.

de botez; 2. Certificat de naștere; 3. Certificat școlar (cel puțin patru clase primare); 4. Certificat de bună purtare dela parohul local; 5. Certificat medical, dovedind că solicitantul nu suferă de boli contagioase și că nu are defecte corporale; 6. Dovadă despre munca de război.

În această școală se primesc numai fii ai Bisericii ortodoxe, având vârsta de 15 ani împliniți. În ziua de 30 Septembrie se va ține examenul de admitere, care va consta din probe orale asupra materiei din școala primară și supraprimară. Cursurile vor începe regulat în ziua de 1 Octombrie 1943.

Elevii primiți vor aduce cu ei următoarele: două schimburi, haine de pat (străjac, saltea, pătură sau plapomă, perină, cuvertură albă pe pat, două ștergare cel puțin, etc.), cuțit, furculiță, lingură și o ceașcă pentru ceai. Tacămurile trec în proprietatea școlii. Fiecare elev va aduce cu sine și o pereche de pantofi simpli de casă, spre a-și cruța încălțămîntea.

Uniforma școlii este costumul național românesc. Toți elevii sunt interni. Taxa de întreținere este de Lei 35.500 pentru întreg anul școlar și se va achita în trei rate și anume: Lei 15.500 la înscriere, Lei 10.000 la întorcerea din vacanța Crăciunului și Lei 10.000 la Paști. Fiecare elev va mai achita la înscriere următoarele taxe: 500 Lei pentru baie, 500 Lei pentru spălat, 300 Lei pentru stricăciuni, 150 Lei pentru bibliotecă, 50 Lei taxă de certificat. Total 1500 Lei.

DUMINECA, IN SAT LA NOI...

Sub steaua
ciobanului

Cum își scriu oierii Psaltirea

Ciobanul de azi ca și cel din ceața deasă a anilor a rămas același tăcut și neînțeles paznic al singurătăților, același credincios smerit al Dumnezeului pe care-l deslușește în clipirea stelelor, în făsnirea semeață a creștelor pleșuve, în taina creșterii vieții din jur, în ochii blajini ai mioarelor.

Din drumurile pline de colb și de scăeți, de prin sate și târguri, ciobanul rămâne tot curat. Intors în vârful lui de munte, scutură mițele cojocului, tropotește pământul cu opincile și colbul și scăeții cad în păcătoșenia lor lângă humă.

Chinul singurătății lui e atât de dulce, atât de plăcut, pentru că totdeauna în singurătate simte pe Dumnezeu care-l ocrotește.

Am făcut multe drumeții pe plaiuri de munte. Peste tot pe unde am umblat, brazi voinici mi-au arătat, săpat în coaje, artistic sau stângaci, semnul suferințelor creștine: Crucea, în care am văzut tălmăcirea prezenței lui Dumnezeu în sufletul ciobanului. Furcile de tors, cu cari coboară băcițele toamna dela munte, darul inimilor cari iubesc, au în măestria cu care sunt lucrate, livezi de cruci.

Pe un prapor din biserica smerită a satului Corgic, de lângă Constanța, am citit: „Dăruit-am acest prapor, io Nicolae Ban din Poiana, în anul Domnului 1919, Iunie“.

Lângă niște cumpene de fântâni singuratece, din inima Bărăganului, am putut desluși cu o tresărare:

„Ridicat-am această cruce sfântă, întru slava Domnului și pentru preamărirea sfinților, ca să fie aducere aminte călătorului, de mărirea puterii cerești, io Nicolae Oprian, stăpân, cu ciobanii Ilie Dobrotă, Ion Șerb și Pătru Plăcintă, toți din Poiana, numai Pătru Plăcintă din Săliște“. Apoi un vers care începea:

Așa-s zilele omului,
Ca florile pomului.
Câți fondatori de biserică și mănăstiri s'au ridicat apoi, din rândul acestor nostalgici drumeți de-o viață!

*

Pentru ciobani, în drumuirea zilelor vieții, n'a existat nicicând hotare. Cu târhatul încărcat povar-nic, pe a toate îndurătorul măgar, el pornește toamna, pe „guri de rai“, cu turmele spre zări, azi ca și în toate veacurile, ducând cu ei, beteala cerului de munte și izul cetinilor. Pentru el nu există depărtări căci drumeția lui, e însăși înțelesul veșniciei. Pe masivul Frumosei sau al Rodnei, în Bărăgan sau pe Bug, în Caucaz sau la Bitolia, ciobanul e același. Intre ei și zări, stau crucile drumurilor pe lângă cari trec cu turmele și desagii lor.

Pe o pagină din cartea sfântă a Testamentului Nou dela Orăștie, osârduicul Mitropolit Simion Ștefan seria: „Cuvintele sunt ca banii, că numai banii aceia sânt buni care umblă peste tot și drept aceia, numai acele cuvinte sânt bune care sunt pricepute de toți Românii de pretutindenea“. Și cari au fost oare banii aceia buni ai vieții noastre românești cari au mers pretutindenea realizând legătura dintre frați, dacă nu chiar acești ciobani pletoși și tăcuți? În desaga lor, lângă bruşul de mămăligă și de brânză, e și azi, ca și totdeauna, o psaltire, sau o epistolie sfântă pe care la vecernii, pe sub cetini sau în inima șesurilor, o deschid pentru a pune în fagurele sufletului, nectraul credinței.

Pe vremea când am început să pricep și eu nițelus taina lumii, un unchiu al meu ce drumețise țara în lung și lat cu turma lui de oi, stabilindu-se mai pe urmă într'un sat Dobrogean, către bătrânețe, simțindu-și sfârșitul, a venit la ocina părinților, pentru săvârșirea întru Domnul a suferințelor. Intr'o zi, a închis ochii, plecând pe drumul ciobanilor, de sus. În desaga lui am găsit o carte cu pereți tari, roși și file îngălbenite. Mirosea puternic a ceapă și a brânză. Pe ea, cu mâini stângace, proaste, erau duse câteva rânduri:

„Carte cumpărată de mine Dumitru Ban, din târgul Sibiului în anul Domnului...“

„Am cetit această sfântă carte, cu famelia mea, Ion Popescu din Novaci“.

Cântec popular de ploaie

Auzit dela Ileana Gabor din Văsădia de Mureș-Arad. Din volumul „Sfirimituri“, folklor de ici și de colea, de Ilie Mănișu

Băbăruță ruță
Ploae Doamne, ploae,
Să cure șoroae,
Pe toate părae
Și pe-a noastră vale
Ploiță curată,
Dela Domnu' dată,
Prin șur strecurată,
Fără strop de peatră,
Toarn'o cu olcuță
Șerne'o cu sâtuța,
Toarn'o cu șubăru,
Șerne-o cu șurelu!
Băbăruță ruță,
Ploae Doamne ploae.
Să crească grânile,
Și cucuruzile.
Cucuruz de seară,
Toarnă peste țară,
Cucuruz de-argint,
Toarnă pe pământ.
Paiu'
Cât vătraiu'
Spicu'
Cât cuțitu'
Stogu' cât îi casa,
Pita cât îi masa.
Să fașem turțiță,
Să dăm la fetiță
Să fașem colașu'
Să dăm la sărașu.
Băcăruță, ruță,
Ploae Doamne, ploae
Pe toate părae
Și pe-a noastră vale.

Ilie Mănișu

„Binecuvintează Doamne pe Gheorghe Suru tu nevasta din Burnas“.

„In ziua de 19 Octomvrie 1916, la vreme de cumpănă, am cetit io Ion și Marie Ochisoși din Gogiulac. Doamne ajută-ne!“

Ilie Mănișu, inv.

FOIȘOARĂ

Dascălii din alte vremi

— Amintiri din Ardealul de altădată —

Prin anul 1870 se aflau ca puteri didactice în comuna mea natală patru dascăli, anume:

Martian Spârlea, Sava Berghia, Lazăr Căbuz și moșneagul Axinte, acesta din urmă preda cântările bisericesti; cursul și-l făcea seara și la acest curs venea cine avea poftă, obligat nu era nimeni. Pe lângă cântările bisericesti, Moș Axinte, cum îl numeam noi, mai avea însărcinarea de a face dimineața, în timp de iarnă, focurile în școală.

Pe acești patru urmași ai marelui lor consătean Gheorghe Lazăr, dacă i-ai fi legat snop împreună și i-ai fi strâns bine într'un teasc, de acelea, cu care se stoarce ulei din sămburi de bostan, nu ai fi putut obține un certificat de patru clase gimnaziale, dar ce are a face, nici simbria lor nu era mai brează: 60 zlofi (120 franci) de fiecare pe an, așa dar precum era sfântul așa era și tămăia.

Timpul a adus cu sine, ca și eu să încep cu școala chiar în acea epocă și a fost bună școala pe acele vremuri, că nici nu începea-i bine cu studiul și repede o isprăveai. Programul de studii consta în cunoașterea literilor, numărutul până la o sută, ori-

nașile (3—4 rugăciuni) și-ți luai licența.

Edificiul școlar avea patru încăperi, dintre cari trei serveau ca sale de învățământ, iar a patra cameră servea ca sală de conferință și cameră de locuit pentru moș Axinte; Dumineca era în ea locul de întâlnire al slujitorilor bisericii, preoții, cantorii, clopotarul și crăznicul. Aceștia după slujba bisericească treceau în camera de chibzuire a lui Moș Axinte, făceau bilanțul venitului dela slujba lui Dumnezeu și trimeteau pe clopotar cu tantiema cuvenită cărciumarului, care în schimb le trimetea o sticlă cu amăreală, cum numeau ei rachiul, și aci după ce s'au închinat la Sfinții din biserică, mai închinau și între ei câte un păhărel de amăreală, să le mai treacă junghiurile și clopotarul Lazăr Mareș, de câte ori închina cu paharul, zicea către popa Ivan: „Părinte, beutura fie cât de amară și proastă, când o bei cu oameni cinstiți și de înțelegere ca Sfinția ta, e bună, pria urmare beutura totdeauna e bună numai oamenii sunt răi.“

Ca mijloace de învățământ aveam o tablă și o lădiță cu litere de mucava.

În fiecare dimineață învățătorul Căbuz atârna patru litere pe tablă și ne spunea cum se numesc, iar noi ziceam după el, apoi ne scotea pe rând din bănci și fiecare trebuia să știe care literă este „a“ care, „b“ și așa mai departe.

Ca să nu murdărim literele cu degetele, fiecare școlar avea un bețișor, sculptat de lemn, făcut de părinți, numit restez, cu acesta arătam literile la

tablă. Pe lângă mijloacele acestea de învățământ mai aveam și altele născocite de dascălii noștri.

O scândură ovală de mărimea unui cărpător, pe care s'ar fi putut lăfăi în deplină libertate o mămăligă de om sărac, pe acest cărpător dascălul Căbuz a desemnat pe blândul animal, care a avut cinstea de a purta pe Mântuitorul lumii prin Ierusalim. Acestui școlar, care nu-și știa lecția, i se atârna cărpătorul de gât și trebuia să facă reclamă cu el până acasă și înapoi. Fetelor, cari ajungeau în aceeași categorie cu băieții, adică cari nu-și știau lecția, li se atârna o trocuță de gât, invenția dascălului Sava Berghea.

Aceste metode de învățământ nu au avut durată lungă, că un țaran din comună din familia Rângescilor anume Gavrilă Ranga numit și Gavrilă lui Ionică, (un soiu de oameni răi și arțăgoși), văzându-și odraslele venind dela școală decorați cu menționatele instrumente, băiatul cu cărpătorul și fetița cu trocuța de gât, și-a sărit din țâțani, a pus boreasa săi facă niște clătite cu oleiu, pe cari le-a copt cu „metodele“ pedagogice introduse de jupânii dascăli, adică cu cărpătorul și trocuța și așa bieții dascăli au fost nevoiți să introducă un nou metod de învățământ și nu și-au bătut mult capul cu aflarea altui sistem, că au introdus la repezeală ingenunchiarea pe boabe de fasole și sucirea urechilor, pe cari părinții elevilor nu le puteau stârpi cu așa ușurință, afară doar că mai veneau câte un părinte pe la școală de mai turna câte o injurătură la adresa dascălilor.

Marii născocitori

BERNARD PALISSY (1510—1590) a fost așa de în copilărie încât n'a avut mijloace să umble la școală. Spunea mai târziu: „N'am avut alte cărți decât cerul și pământul, cari sunt deschise tutu- rora". Câte odată se mulțumea și cu câte o coajă de pâine uscată. A ajuns să coloreze sticla și să se pri- rapă la măsuratul câmpului. Din câștigul meseriilor restora abea că se putea întreține. Spre groaza ne- estei sale și a prietenilor, cumpăra oale și le spârgea — aceasta în decurs de ani de zile. De ce spârgea oalele? Văzuse odată o ceașcă de maiolica, minunată, unui mare pictor și sculptor italian: Luca dela Robbia și voia să ajungă el la invenția poleielor albe, gingașe și frumoase, a lutului — aducând cărburile în cuptoare de ars, anume construite. După ce ani de încercări și alți șase ani de perfecționări, putut să aducă în negoț invenția sa — ajungând om bogat și renumit în întreaga lume.

ALOIS SENEFELDER (1771—1884), inventatorul fotografiei, a scrisului și ilustrațiilor săpate în piatră, a fost sărac și el. Într-o zi (în anul 1796) îl rugă mama sa, care își câștiga traiul cu cusutul, să-i scrie o adeverință pentru spălătoria ei. N'aveau nici cer- teală, nici hârtie de scris — de aceea scrise el în- semnările pe o piatră poelită, pe care avea să o un- gă cu o combinație de ceară, săpun și funingine. I-a venit din întâmplare gândul să un- gă piatra și cu apă tare și care nu i-a fost mirarea când a văzut că scrisul sa adâncit în piatră, încât literile apăruseră ca și când ar fi fost săpate în materia tare. Mai întreprinse și așa a primit el copii potrivite. Invenția aceasta a și altceva — unse scrisul cu negreală de tipograf ajuns mai apoi de o mare perfecțiune.

GEORGE STEPHENSON (1781—1848), inginerul, care a construit pentru întâia dată o locomotivă, dusă de puterea aburului — a fost unul din cei mai mari inventatori ai lumii. Părinții — muncitori săraci — mineri într'un sat. S'a născut într'o casă modestă, simplă, de cărămidă roșie. La 14 ani era ajutor al tatălui său, la mine. Când a sfârșit cu învățatul la un pantofar, a plecat în „vandră", calfă, cutreierând orașele și — după un an — s'a întors cu un mic câștig acasă. A construit o locomotivă în miniatură și în 1814 întâia locomotivă în mare. A inventat, între altele, și o lampă de siguranță, pentru lucră- torii din mine.

Batjocorit pentru îndeletnicirile sale — la început — a ajuns mai apoi să fie numit de Regele Belgiei „prietenul meu".

Tren? Dar toți se îngrozeau la gândul că loco- motiva și vagoanele au să intre în măruntaiele pământului și se întrebau dacă nu se vor aprinde clăile de fân, de pe câmp, de nu se vor speria caii și va- cile. Stephenson răspundea că se vor obișnui și oa- menii și caii și vacile.

În calea pe care o pregătea pentru tren se afla o mlaștină mare. N'a fost leneș și a construit un dig de multe mlăștiri, aruncând în apă pământ și pietriș, ca fundament. Lucrarea, cu poduri, viaducte și altele — a durat doi ani.

Chiar și marele învățat de pe atunci, Arago, spu- nea că nu va reuși construirea trenului.

Întâiul tren a pornit în 1825.

Stephenson a fost un suflet de o mare bună- voință. Primea bucuros argumentele potrivnicilor și le cântărea.

HEINRICH SCHLIEMANN (1822—1890), un mare învățat, arheolog german, era la 14 ani într'o pră- valie de coloniale, ca ajutor, slăbuț, lucrând dela să dimineța până la 11 seara, prăjind cafea, cură- țând heringi, spălând podobele și — cetind pe Homer, restitele două opere ale lui Homer, în care erau des- crișe rătăcirile lui Ulisse și Iliada, luptele grecilor celor vechi. Soarta a vrut ca să ridice odată ucenicul un butoi prea greu și să se îmbolnăvească, să nu mai poată fi băiat de prăvălie.

Pornit cu un vaporeș spre Venezuela, un uragan face să se scufunde vasul și el să fie aruncat pe

Cântecul muncii

de Octavian Goga

Veniți în horă de frăție,
Străvechii câmpului străjeri,
Ce ocrotiți de o vecinicie
A muncii rodnice dureri.
Veniți plugari, veniți oștenii
Celui mai vechiu și sfânt război,
Tovarăși buni ai Cosinzenii,
Veniți cu noi!

In goana vieții n'viforată,
Strigați: Plugarii'n veci nu pier,
Căci lor pământul sfânt li-e tată
Și frate soarele din cer,

In casele cu grinzi bătrâne
Voi rostul lumii așezați,
Sus dătătorilor de pâne,
In patimi și credință frați,
Voi platnici de sudori și săege
Voi cei bogăți și totuși goi,
Veniți să ne n'vâțați a plânge,
Veniți cu noi!

Veniți stăruitoare gloată,
Strigați s'auză mici și mari:
E răzimată lumea toată
Pe palme aspre de plugari!

Năpraznic vifor de dreptate
Vă doarme'n sufletu' noptat,
Și spală lumea de păcate
Când rele mâni l-au deșeptat,
De grele vremi de mai nainte
De-al răsplătirii greu șuvoi,
Veniți aducători aminte
Veniți cu noi!

Strigați să știe largul zării,
S'audă toți căși trag în jug:
Că focul roș al răsbunării
Topește fiarele de plug!

Cu inima zdrobită de durere aducem
la cunoștință moartea subită a iubitului
și neuitatului nostru soț, tată, frate, unchiu
văr, și străunchiu

Cassiu Maniu

profesor universitar în retragere, avocat și publicist,
ofițer al ordinului Ferdinand, comandor al ordinului,
Steaua României, decorat cu „Răsplata Muncii pentru
învățământ cl. I." etc.

întâmplată în ziua de 21 August la orele
9 seara la locuința lui de refugiu dela
Sibiu în al 76-lea an al vieții sale.

Inhumarea provzorie a scumpului no-
stru defunct s'a făcut în ziua de 23 Au-
gust, la orele 5 p. m., din Aula Univer-
sității Regele Ferdinand Cluj.

Sibiu, la 22 August 1943,

Gizela n. Hovani, soție. Clarissa și Domiția, fiice
Iuliu, frate; Sora Maria Cecilia Cornelia Maniu,
soră; Livia măr. Romul Boila, Clara măr. Zaha-
ria Boila, cu soții lor; Dr. Ionel Pop cu soția Mar-
gareta n. Hodoș, nepoate și nepoți. Emilia văd.
Coroianu n. Lupu, mătușă. Cornelia Erdeli, Maria
Ioan Erdeli. Livia măr. Dr. E Deciu, Augusta măr.
F. Toma, Clara măr. Iliescu cu soții lor, Dr. Iuliu
Coroianu cu soția Eugenia n. Gheție, veri și ve-
rișoare, apoi numeroși strănepoți și strănepoate,

plaja dela Texel. A studiat, după ce și-a dat toată
truda și a și ajuns mare neguțător — și a avut marea
bucurie sufletească, de a fi dat peste urmele rămă-
șițelor cetății Troia, despre care celuse în copilărie.
A fost unul din cei mai renumiți scrutați ai trecu-
tului vechilor elini.

A murit Casiu Maniu...

Aceasta era trista veste care s'a răspândit în
întreg Ardealul, către sfârșitul săptămânii trecute.

Nu puțini au fost românii cari au primit cu
înfiorare îndoliata știre, în al cărei scurt conținut se
cuprindea o pierdere simțitoare pentru mult încercat
popor românesc din Transilvania, ale cărui
drepturi pentru libertate și dreptate, CASIU MANIU
le-a apărat cu prețul unor nesfârșite luni de temniță.

Nepot al lui Simeon Bărnăuțiu, fiu al lui Ion și
Clara Maniu și frate al marelui bărbat de Staț, Iuliu
Maniu, Dr. CASIU MANIU, profesor universitar în
pensiuine, nu putea să pășească în cursul vieții sale,
decât pe urmele distinsei sale familii, căreia — așa
se vede — i-a fost urzit să stea în prima linie, în
toate luptele politice și naționale ale poporului ro-
mânesc.

Profesorul universitar Dr. Casiu Maniu s'a nă-
scut în ziua de 27 Iulie 1867 în Șimleul Silvaniei,
satul Bădăcin, azi ramas sub ocupație streină. Li-
ceul și l-a făcut la Năsăud — oraș de veghe și de
neclintire românească. După ce și-a luat bacalau-
ratul s'a înscris la cursurile Universității de Drept din
Viena, apoi la Cluj unde și-a luat doctoratul, iar
examenul de avocat și l-a luat la Budapesta,

Practicând avocatura la Cluj, Dr. Casiu Maniu,
a susținut în mai multe rânduri, procese cu răsunet
chiar peste granițe, fapt care l-a făcut temut în fața
asupritorilor noștri de pe atunci. Guvernul maghiar
i-a căutat pricină și l-a întemnițat timp de aproape
șase ani la Vatz. Pus în libertate ilustrul defunct nu
s'a arătat mai înduplecat. Dimpotrivă, prin nenumă-
rate articole scrise în ziarele românești de pe atunci,
a arătat calea pe care avea să urmeze neamul ro-
mânesc, pentru împlinirea idealului național.

După Unirea din 1918, la a cărei înfăptuire
cât mai grabnică a ajutat din toate puterile sale, Dr.
Casiu Maniu, a fost numit profesor de Drept Politic
la Universitatea din Cluj (trecută în mâini românești)
unde a funcționat timp de două decenii, până în
anul 1937, când a fost trecut la binemeritata pensie.
După arbitrajul dela Viena din toamna anului 1940,
s'a retras în refugiu la Sibiu unde și-a petrecut ul-
timele ani ai vieții.

Incercat de o scurtă suferință, Dr. Casiu Maniu
a trecut în lumea dreptilor, Sâmbătă 21 August a. c.,
la locuința sa, vegheat de fratele său prețuit, dl
Iuliu Maniu, precum și de ceilalți membri ai familiei.

Dela locuință, sicriul cu rămășițele pământești
a fost așezat în Palatul Universității, până în ziua
Luni 23 August la orele 5 după masă când s'a
făcut inhumarea în Cimitirul Central al Sibiului.

La trista ceremonie au participat membrii fa-
miliei, rudele, cunoscuții, numeroși profesori univer-
sitari delegații de studenți și cetățeni ai Sibiului. La
căpătâiul defunctului se afla îndoliata soție dna
Gizela născ. Hovani cu cele două fiice Clarisia, și
Domiția apoi d. Iuliu Maniu și Sora Maria Ceccila
Cornelia apoi familiile: Dr. Ionel Pop, Dr. Romul și
Zaharia Boilă; dl Ion Mihalache, cu dna; dl Mihai
Popovici; Dr. Iuliu Hațieganu rectorul Universității
Daciei Superioare, dimpreună cu membrii corpului
profesoral universitar; Dr. Ioan Răchiteanu avocat etc.

Slujba religioasă a fost oficiată de un sobor de
preoți în frunte cu Părintele Victor Aron, protopo-
pul unit al Sibiului. O companie de ostași cu mu-
zica a dat onorurile militare.

Prin moartea lui Casiu Maniu, Ardealul pierde
pe unul dintre neînfricării luptători pentru toate cau-
zele mari ale neamului,

Fie-i binecuvântată memoria!

Cugetări

VIAȚA: O scântee în nemărginirea timpului
din care doar binele, ce ai făcut, rămâne.

CARACTER: Cărămida care sgârie, de obi-
cei, pe cei mari.

VENIȚI SUB STEAGUL „ASTREI“

Cultul trecutului

Asociațiunea „Astra“ cinstit pomenirea oamenilor mari din trecutul neamului și dându-i ca pildă generațiilor de azi, cinstește prin aceasta însuși trecutul nostru. Acest trecut, cu istoria lui, în mare măsură a fost isprava oamenilor mari, a bărbaților îndrumători și conducători, cari și-au pus toate puterile și viața lor în slujba neamului.

E nevoe să înțelegem cu toții că trecutul unui popor nu este niciodată mort, în el s'a așezat, strat după strat, ca niște pături de pământ roditor, din care răsare și crește viața cea nouă a unui popor.

Scheletul pământului e piatră și stâncă. Dacă pe el nu s'ar fi depus în scurgerea miilor de ani straturi de pământ, nimic nu ar putea crește din el, nici pădure, nici iarbă, nici sămânături. Tot asemenea faptele, suferințele, luptele, biruințele, bucuriile și durerile strămoșilor și ale tuturor înaintașilor noștri, au pus în sufletul neamului strat după strat de gânduri, simțiri, puteri, voință, energie, din care răsare și crește firea și voința neamului ce trăiește azi.

După cum ar fi un nebun plugarul care ar încerca să are și să samene în piatră, tot asemenea ar lucra nebunește un popor, o generație de oameni care ar voi să o rupă cu trecutul, să nu se folosească de toate puterile rămase dela strămoși, și să brăzdeze viața lui în loc deșert sau pietros. Nebunește ar lucra oamenii cari n'ar mai voi să țină seama de felul cum au trăit și au lucrat înaintașii, și să înceapă o

viață cu totul străină, în gând, în simțire și lucrare, de a strămoșilor.

Toți ceice spun că viața începe cu ei, că nu le pasă de ce a fost în trecut, că trecutul este mort, nu știu ce vorbesc.

Dar trecutul pentru a putea trăi în noi în chip conștient, nu numai ca puteri și porniri oarbe, din naștere, trebuie să fie cunoscut de noi, cei cari trăim azi.

De aceea năzuința „Astrei“ este de a ne cunoaște cât mai bine acest trecut românesc fiecare din noi. De aceea a tipărit și tipărește cărți de istorie, de pilde ale trecutului, de oameni mari, de fapte mari. La citirea lor se trezesc la conștiință, la viață caldă și însuflețită, straturile de viață depozitate în sufletele noastre prin însăși nașterea din sânul neamului. Puterile înmagazinate în noi din luptele și suferințele înaintașilor învie ca tot atâția îndrumători și sprijinitori ai noștri în lupta ce ne este dată nouă să o purtăm.

Toate neamurile luminate pun preț mare pe cunoașterea trecutului lor național. În lupta vieții tot mai aspră, și mai grea nu suntem singuri, ci sunt cu noi toți înaintașii cari au picurat în sufletul neamului pe care-l moștenim noi, un strop de putere, de energie. De aceea prin cultul trecutului noi trebuie să ajungem la cunoașterea și folosirea conștientă a puterilor moștenite dela strămoși.

Despărțămintele noastre la lucru

Crihalma - Tr. Mare

Duminecă 15 August 1943, s'a constituit Cercul Cultural „Astra“ din frumoasa comună curat românească Mateiaș, jud. Târnava Mare. La ora 4 p.m. în sala școlii primare de stat, plină de cămășile albe ale țăranilor, președintele Despărțământului „Astra“ — Crihalma preot Dionisie Bucur, deschide adunarea de constituire printr-o conferință despre „Ce este și ce voințe Asociațiunea „Astra“. Arată realizările de până acum ale „Astrei“ și scopurile ei pentru viitor. Indeamnă pe toți să se alinieze în marele front de luptă al „Astrei“ dovedindu-le ascultătorilor că numai pe temeiul educației pe care și-o face un popor dă dovadă că e vrednic a fi liber. Laudă frumosul port românesc din Mateiaș și dragostea și curajul cu care și femeile și bărbații l-au știut păstra așa de frumos. Amintește strădania dlui Inv. dir. Ioan Iosif pentru compunerea albumului de cusături și țesături ale femeii române din Mateiaș, album ce stă alături de albumul dnei Cosma, și care reprezintă o lucrare aproape unică pe țară. Arată ascultătorilor că acum se împlinesc 30 de ani de când el, președintele despărțământului „Astra“, ca tânăr învățător aici în sala unde se găsesc, își începea activitatea sa publică. De atunci și până azi n'a încetat a fi sprijinitorul „Astrei“ mama bună și îndrumătoare a neamului nostru. Face apel a se înscrie toți bărbații și femeile în rândurile „Astrei“.

Conferința ascultată cu mult interes și răsplătită cu aplauze de popor, a fost urmată de o cuvântare însuflețită și plină de mulțumiri pentru cele auzite, rostită de Inv. dir. Ioan Iosif, care face apel la dragostea de progres a locuitorilor și la unirea în putere și în muncă. Se face apoi constituirea și înscrierea în Cercul Cultural. La iuteală se înscriu 37 de membrii activi, înscrierile continuând. La sfârșit Părintele Septimiu Brotea, ales cu unanimitate președinte al Cercului, mulțumește în cuvinte alese Părintelui Dion Bucur pentru interesul arătat comunei Mateiaș exprimându-și admirația pentru lucrarea „Astrei“ în țară și declarând în numele poporului că toți se vor strădui să fie împreună-mun-

citori cu mulțimea bunilor români înfrățiți prin „Astra“. Adunarea a luat sfârșit într-o atmosferă de caldă înfrățire și nădejdi de bine. Cu aceasta adunarea se termină organizarea Cercurilor, în fiecare comună din despărțământ fiind constituit câte un Cerc Cultural.

„Foaia Poporului“ și meseriașii

În orașul Sibiu, inima Ardealului, pe pământul udat de sângele moșilor și strămoșilor noștri, pentru dreptatea neamului românesc, s'a reaprins făclia redește-pări noastre naționale. Este „Foaia Poporului“ reapărută la Sibiu, ca organ al Asociațiunii „Astra“ care răspândește în Ardeal un adevărat far de lumină.

„Foaia Poporului“, odată cu reparația ei, pe lângă sfaturile date plugarilor noștri, noi meseriașii cei mai mulți fii ai acestor plugari, avem încreștate în fiecare număr al acestei foi rânduri pline de advăr, care ne îndeamnă cu sinceritate ca să îmbrățișăm fără îndoială meseria și comerțul, care este mândria unei țări.

Sunt cuvinte cari trebuie să fie pătrunzătoare în sufletele noastre căci numai așa vom ajunge ca țara noastră românească să-și aibă meseriașii, negustorii ei harnici pricepuți cu înzeștrări și talente care să ne facă cinste clasei noastre sociale muncitorești.

Făclia din cetatea Sibiului s'a aprins primind binecuvântarea celor două biserici naționale ale Ardealului. Ea trebuie să ardă. Să ardă în căminul fiecărui meseriaș, fiecărui plugar și să ia cunoștință fiecare de scrisul din „Foaia Poporului“ care este pusă în serviciul nostru, ca să ne îndrume pe căile cele bune și să ne lumineze mintea.

„Foaia Poporului“ este scrisă pe înțelesul meseriașului și plugarului nostru.

Ea ne deschide un drum în zări pentru cultură și cele scrise în coloanele ei, o hrană binefăcătoare pentru sufletul nostru.

Făclia trebuie să ardă!..

Doamne, ține făclia, din inima Ardealului, mereu aprinsă!..

Octavian Bălănescu,
meseriaș

Din publicațiile „ASTREI“

„Lucrătoare fără plată“

— Albinele —

(urmare)

— Dar nene Dumitre, mie mi-se pare că nu albinele ce ies și intră în coșniță sunt într-o fo-

unele sunt mai mici și altele sunt mai mari.

— Da, pentru că sunt mai multe feluri de bine. Cele mai mici sunt lucrătoarele. Aceste multe, 30.000—50.000, ori chiar și mai multe, isprăvesc în coșniță toată munca. Din ceară, pe o fabrică sub scuturile dela pânțele, zidesc fa-

Pun atâta grijă și potrivesc ulcele din faguri at-

minunat, că nici oamenii cu mașinile lor nu

putea potrive mai bine. Tot lucrătoarele sboară

floare în floare și adună miere, pe care o înma-

nează în ulcelele din faguri; ele curăță în coșni-

hrănesc puii, iar unele stau la porțile coșniței și

bat din aripi, făcând vânt și primenind aerul.

Lucrătoarele sunt și apărătoarele stupului.

Tru aceasta au un ac veninos la inelul din cap

pântecelui. Când cineva vrea să le iee mierea, or-

le conturbe în munca lor, îndată îl înțepă cu a-

Pe ac sunt spinișori îndoiți la vârf și din cauza

ceasta nu-l mai pot scoate din pielea înțepată.

rupe împreună cu o parte din trup, ceace le

cinuiește moartea. Ele știu că își pierd viața, dar

jertfesc bucuros, fiindcă e pentru înireg stupul.

Locul înțepat se umflă și simți durere.

Albinele mai mari sunt trântorii. Ei sunt bari-

între albine. Nu lucrează și nici nu adună miere

pe flori. Mai mult stau în coșniță și încălzesc

În fiecare coșniță, pe lângă lucrătoare și

tori este și o albină mai mare și cu pânțele

lung.

Aceasta e matca. Într'un stup este numai o

gură matcă. Ea este mama albinelor, de aceea e

conjurată de ele cu toată bunătatea. Albinele o

nesc și îi împlinesc orice dorință. Se poartă față

ea cu toată cinstea, se dau la o parte din calea

și când o amenință vre-o primejdie o apără, dând

chiar și viața pentru ea.

Rânduiala și buna înțelegere

— Dar nene Dumitre, în felul acesta într'un stup este rânduială ca într'un stat.

— Da, dragul meu, toate se mișcă și toate

crează fără să se certe și fără să se dușmăneas-

Locuința și-o iubesc cu țârie și o apără chiar și

jertfa vieții. Fac de pază la porțile locuinței și

lasă nici un străin să între. Aici păstrează cea

mare curățenie. Nu lasă nici un petec de murdar

Pe cele moarte le scot afară, să nu putrezească și

le strice aerul. Lucrul îl împlinesc fără nici o

gere. Fiecare se așează la muncă acolo unde este

muncit, pentru că totdeauna au în vedere binele

folosul obștesc. Doar hrănirea și îngrijirea puilor

lăsată albinelor mai tinere, cari fiind încă slabe

pot împlini lucruri grele.

— Lucrând cu atâta sârguință, nu slăbesc

nu mor?

— Da, slăbesc, căci munca este istovitoare

în toată lucrului nici nu trăiesc mai mult de 2—3 lu-

Doar acelea cari au apucat vremea când mai în-

tează lucrul, ajung până primăvara.

*

În numărul viitor îți voi spune nepoate

alte lucruri folositoare despre viața albinelor.

Se primesc 1-2 culegători

la

Tipografia „ASTRA“ Sibiu, Str. Avram Iancu Nr.

Advocatul satului

Despre lăsământ și dreptul de moștenire

Ce este lăsământul? Toate drepturile și obligațiile pe care le lasă cineva după moartea sa, formează lăsământul sau moștenirea aceluia. Avera rămasă se numește deci moștenire iar cel ce o primește se numește moștenitor. Moștenirea se bazează pe voința celui care o lasă, pe vreun contract de moștenire sau pe lege.

Cine poate moșteni

Orice persoană care poate să câștige avere poate moșteni. Sunt însă și cazuri când cineva nu poate moșteni, de pildă copilul care a vătămat grav pe tatăl său prin bătaie sau loviri și legea l-a pedepsit pentru acest lucru, sau acela care a înșelat pe cel care urma să primească moștenirea, împiedicându-l să facă un testament sau l-a silit cu forța să facă. În aceste cazuri cel ce a făcut astfel de fapte nu mai poate moșteni, afară de cazul când dovedește că cel contra cui le-a făcut l-a iertat.

Recunoașterea la moșteniri

Moștenirea se primește totdeauna și cu sarcinile datoritiile ce sunt asupra ei. Deci datoritiile pe care trebuia să le plătească de pildă tatăl, și acesta trebuie să le plătească acela care primește averea rămasă după el. În sarcinile moștenirii intră și spesele de înmormântare, care se socoate potrivit obiceiului locului și după starea celui care a decedat.

Nimeni nu poate fi silit să primească moștenirea și se cuvine. Un moștenitor poate să renunțe la acest drept al său.

Ce este un testament

Testamentul nu este altceva decât ultima voință în care cineva dispune de averea sa. Cel ce face testament trebuie să fie, cu mintea limpede, să nu fie silit sau influențat de nimeni atunci când își exprimă ultima voință. Dacă cineva face testament atunci când a fost în stare de beție sau nebunie, acest testament nu e valabil adică nu e bun.

Felurile testamentelor

Testamentele sunt de mai multe feluri, dar așezându-se în vedere, că prin satele noastre, aproape toți oamenii își împart averea din timpul vieții și nu fac testamente, vom vorbi numai de câteva cari în cazuri rare se fac.

Sunt testamente cari se fac acasă în scris. La aceste testamente se cer doi martori, dacă sunt scrise în întregime de cel ce îl face, și 4 martori în celelalte cazuri. Nu pot fi martori la aceste testamente copiii cari n-au încă 18 ani, sau persoanele cari n-au încă vîntea sănătoasă. Martorii cari stau de față la faceerea unui testament trebuie să știe scrie și citi și să semneze cu mâna lor testamentul. Dacă cel ce face testament nu știe să citească, și să scrie trebuie ca unul din martori să știe acest lucru și să subscrie pe numele scriitor de nume, iar testatorul va pune pe testamentul pe semnul crucii.

Alte feluri de testamente

În afară de testamentele de care am vorbit și mai sunt numesc testamente private scrise, mai sunt testamente verbale adică acelea care se fac cu gura viu, dar acestea nu sunt valabile, numai trei zile, adică dacă cel ce le face nu decedează în cursul celor trei luni dela data când le-a făcut, aceste testamente nu mai sunt valabile. La testamentele verbale trebuie patru martori.

Mai sunt testamente cari se fac la notarul public. În general testamentele sunt acte foarte anevoase și dacă nu se fac bine, ele se pot strica, de aceea e bine ca totdeauna când cineva face testament să întrebe persoane cunoscătoare de lege care să-i îndrumările necesare.

(i. d.)

Scrisori dela cetitori

Reaparitia pe neașteptate a gazetei „Foaia Poporului“, mi-a făcut o deosebită bucurie, nu numai mie, ci la mai mulți prieteni de-ai mei, cărora, — încă de pe vremea de tristă memorie, a împăraților habsburgi, — „Foaia Poporului“, le-a fost o adevărată fântână cu apă dătătoare de viață și un izvor de idei și cultură românească. Vă declar sincer că această foaie este prima foaie pe cari am citit-o în viață și pe care în anul 1917 o primeam într-o școală ungurească de pe acele vremuri și o citeam cu multă plăcere și drag.

Eram un copil în vîrstă de 15 ani, dar când fratele meu Ion îmi trimetea gazeta, nu o mai slăbeam din mâini, până când nu o terminam cu cititul. Nu lasam nimic ne citit și îmi plăcea foarte mult să citească, mai ales poeziile pe cari le întâlneam în foaie. Cu această ocazie, Dle Redactor, îmi dați voie ca să vă scriu o întâmplare din copilărie, în legătură cu „Foaia Poporului“.

*

Îmi plăcea foarte mult poezia și nu trecea nici un examen în care să nu declam poezii, indiferent dacă erau lungi sau scurte. Într-o zi, mă apucai să compun și eu o poezie, căci încolțise în mine, dorul de a mă face poet. Indrugai o poezie cât Postul Paștilor, fără rimă, fără cadență, cu versiunea slabă și chinuită și plecai cu ea, fudul, la fratele Ion care era căsătorit în satul vecin. Era mai bătrîn ca mine cu zece ani și era abonat la „Foaia Poporului“. Cum intru în casă îi zic: Na frate! vezi ce-am făcut și zi că nu-ți place. Ce-i asta? mă întrebă el. — Ce să fie? zic eu. O poezie făcută de mine pentru „Foaia Poporului“, căci vreau să mă fac „laborator“ (colaborator vreau să zic). Ion citește poezia și în tot timpul cetitului, îl umfla rîsul de credeai că-l apucă alte hibe... După ce termină cu cetitul, rupse hîrtia drept în patru, o motolii și o aruncă după ușă. Eu văzându-l, mă reped la el, ca mușcat de viperă și ca să mă răzbun, îi luai pălăria de pe cap, o trîntii furios de pămînt și mă sui cu picioarele pe ea. Jucam pe pălărie, tipam, schelălăiam ca un cățel găuit și mă trăgeam de păr de necaz, iar el râdea ținându-se de pînteec, ba râdea cu alăta poftă că îi curgea lacrimile pe obraz. Dela un timp, începui să plîng, și plîng, vorba aia, un plîns a betoșug nu alta...

Mă înecam de plîns, zău așa! Iar el văzându-mă cum plîng, deveni serios și-mi zise: Ce plîngi prostule?! Vrei să-ți trimeți poezia la gazetă? Păi tu nu vezi că asta nu-i poezie, ci un fel de talmoș-balmoș care te face numai de rîs. Vezi-ți de treabă și lasă poezia în grija celor ce au învățat cum s'o facă...

Mă potolii eu cum mă potolii și făcui calea întoarsă, fără poezie și necăjit. Mă hotărîsem de necaz, să nu mai citesc nici gazeta și voiam să arunc vina lui Ion, în cărca gazetei. Dar mânia nu ținu mult și deveni ca mai înainte...

*

Timpul trecea și eu îmi munceam din nou creierul cu poezia. Într-o zi eram cu tata la coasă pe „Șesul Păndarului“, când îmi veni iute o „inspirație“... Arunc coasa la o parte și încep să scriu... Șterg și scriu, până ce alcătui o poezie, pentru care ași da mult dacă ași mai vedea-o azi. Tata văzându-mă cu nasul vîrât într-o hîrtie, pe care scriam cu un creion de dulgher, furat din brăul tatei și văzându-mi coasa aruncată în arșița soarelui, veni încet pe la spate, îmi smulse hîrtia din mână, mă luă de păr și începu să mă scuture cu atîta putere, că mă trecură mucii. Da, cei coconășule, te-ai urât de coasă și vrei să te faci dascăl ori popă?! Na! na! Na popă! Na dascăl! Și-mi trase o mămucă de bătae, că în câteva secunde mă reîntorsei la coasă, din lumea poezilor pribegi.

De atunci, ași fi avut timp ca să mă mai fac poet, dar mi-a fost frică să nu dau din lac în fântână...

Teodor Boloșin
Lonea - Hunedoara

Poșta redacției

D. Nicolae Tomescu, Bogdica, Roman. Din cele trimise, vom publica, pe măsură ce vom dispune de loc. Vă mulțumim pentru cuvintele de prețuire ce le adresați foii, precum și pentru cuvintele de bune urări ce le faceți Ardealului nostru scump. E o dovadă că o inimă cu adevărat românească vă bate în acel piept de țaran român.

D. V. Stanciu — Delabuțești. Poezia „Ardeal, Ardeal“ nu merge. Credem că înțelegeți care este pricina...

Poșta administrației

D. Bârsan Ioan și Dan Ioan, Retiș: S'a primit costul abonamentelor pe câte o jumătate de an. — Ziarele se expediază regulat. — Cercetați la oficiul poștal.

D. Prof. Corneliu N. Popescu, Căldrași - Ialomița. S'a primit costul abonamentului pe 1 an și se va expedia ziarul în mod regulat.

D. Constantin Banu, Caracal, S'a anulat Nr. 4924. Pe viitor veți primi foaia cu Nr. 1751.

D. Ioan Demian, notar public, Biled: Am primit c. p. a Dvs. din 28 Iulie a. c. — Pentru cei 8 abonați arătați de Dvs., în scrisoare. Foile se expediază în mod regulat. Ei sunt înscrși în registrul abonaților noștri dela Nr. 3482 — 3492. Gu începere dela 1 August c. se va trimite foaia și d-lui Oltean Vasile din Biled.

DI Ioan C. Pușan, Dobra - Mehedinți: V'am expedit ziarele dela Nr. 7 — 16 inclusiv în ziua de 12 c. Rugăm confirmați primirea. Pe viitor veți primi ziarul regulat.

D. Mănescu Petru, comerciant, Cuptoare: Ași fost trecut printre abonații noștri.

D. Prof. P. Sergescu, Timișoara: Am primit lei 300 costul abonamentului. Ziarul vi s'a trimis regulat. Se expediază din nou Nr. 13 pe care îl reclamați neprimiți. Numele Dvs. este trecut în acest număr.

D. Dan Petru, Arad: S'a primit costul abonamentului de 400 lei. Numele Dvs. va apărea în ziar în ordinea în care ași achitat abonamentul.

D. Miclea Ioan, crâșnic, Tărăfel: Am primit abonamentul și sunteți trecut în tabelul abonaților noștri. Urmăriți ziarul, la oficiul poștal sau la primăria comunei, dacă nu l-ași primit până acum.

D. Ioan N. Stănușescu, învățător, Vaideeni, Vâlcea: S'a primit abonamentul pentru cei 25 abonați. — Pe viitor ziarul va fi expedit pe numele abonaților și un exemplar la Reuniune.

Dakrysol

Cel mai bun mijloc contra **Căderii părului și mătreței**. — De vânzare la toate farmaciile și drogueriile.

Laborator chimic Farm.
Mr. G. Hietsch
Sibiu

Fundațiunea Carol Brukenihal

DESFACEREA VINULUI

în palatul Brukenihal, Sibiu Piața R. Ferdtnand 10

VINURI DE MASĂ

din pivnițele fermei din Micăsasa

Preț unitar Lei 85.- litrul

Pivnița este deschisă:

în zilele de lucru dela orele 10—12 și 16—19

La Tapițeria ANTONIE BUȚIU, Str. Ocnel 6
se execută și se găsesc fotolii, studiouri, dormeze
din cele mai bune materiale. - Prețuri convenabile.

INFORMAȚIUNI

ULTIMELE ȘTIRI

ABONAMENTE:

Pe un an — — — — —	Lei 400.—
Pe o jumătate de an — — —	„ 200.—
Instituții și autorități — — —	„ 2000.—
Abonament de sprijin — — —	„ 5000.—

PREȚUL UNUI NUMĂR — — — LEI 7.—

MUNCA DIN CEI TREI ANI DE GUVERNARE a Mareșalului Conducător, va fi înfățișată țării în ziua de 6 Septembrie. În toate Capitalele de județe și de provincii, ba chiar și la sate, autoritățile vor organiza așa zise serbări inagurale, pentru sfințirea școlilor, bisericilor, drumurilor, dispensariilor și a altor lucrări de folos obștesc.

SERBĂRI OSTĂȘEȘTI SUB AUSPICILE „ASTREI“. Conducerea Școlii Subofițeri Rezervă de Infanterie din garnizoana noastră, în colaborare cu Despărțământul județean al „Astrei“ a hotărât să organizeze, în diferite centre mai importante ale județului, serbări ostășești, pentru cultivarea sentimentelor noastre naționale. O astfel de serbare se va ține Duminică 29 August a. c. la orele 4 și jumătate, în localitatea balneară Ocna Sibiului și va fi organizată de elevii Școlii de Subofițeri de infanterie. — Cu același program, elevii școlii se vor înfățișa în ziua de Duminică 3 Septembrie a. c. la Săliște, iar în ziua de Duminică 12 Septembrie a. c. la Avrig. Intrarea este liberă, pentru a înlesni o cât mai largă participare a țărănimii noastre.

DIN PRICINA SECETEI, în mai multe regiuni ale Elveției s'au iscat mai multe incendii, mai ales la păduri. Până în prezent au ars mai bine de 100 ha. pădure în regiunea Uri. Numeroase echipe de pompieri, cu ajutorul locuitorilor lucrează de zor, ziua și noaptea la potolirea focului. În alte regiuni au fost mistuite de flăcări mai multe ferme și gospodării. Se anunță și câteva victime omenești.

MONEDELE DE 5 LEI (GALBENE) vor putea circula până la sfârșitul lunii August. După data de 31 August a. c., acest soi de monede vor putea fi primite numai în plasa impozitului.

PÂINE ROMÂNEASCĂ ÎN FINLANDA. Deunăzi s'a încheiat o învoială economică între guvernul român și cel finlandez — țara noastră prietenă din miazănoapte-răsărit. Pe temeiul acestei învoieli economice urmează, ca România să ajute Finlanda cu importante cantități de grâu trebuincioase la hrana populației. Toate zările finlandeze s'au grăbit să mulțumească României pentru această binefacere, din rostul căreia se desprinde o nouă dovadă de omenie românească și o voință de a se păstra legături cât mai sincere cu țările binevoitoare.

SPECTACOLE

Corso

Prezintă în premieră pe țară cea mai reușită comedie a anului

Îți incredințez nevasta

cu: Heintz Rühmann, Else de Möllendorf Werner Fütterer. Jurnalul Nr. 76

Apollo

Prezintă o nouă realizare a studiourilor germane

Atac la Bacu

cu: Willi Fritsch, Iutta Freybe, Rene Deltgen, Lotte Koch, Fritz Kampers. Jurnal nou.

OTET

fabricat din vinuri nobile și spirt, de calitate superioară pentru mâncări, în special întrebuintabil și pentru conservare de fructe, zarzavaturi, etc. furnizează fabrica:

Ludovic Fronius, S. I. N. C. SIBIU

Mersul războiului.

Trupele germane au părăsit Harcovul

Aruncând în luptă puternice forțe blindate și trupe de tot soiul, rușii au reușit, în cele din urmă să se lească pe germani la părăsirea orașului Harcov, centru strategic important, în jurul căruia s'a dat, timp de câteva săptămâni, lupte înverșunate.

După comunicatul înaltului comandament german, retragerea armatelor germane s'a făcut după un plan bine calculat și după ce mai înainte s'au distrus toate instalațiile militare. Prin distrugerile produse din partea ambelor tabere, orașul Harcov n'ar mai prezenta nici o valoare din punct de vedere militar pentru ruși.

Este delă sine înțeles că situația de pe frontul răsăritean este urmărită cu deosebită atenție în capitala Reich-ului, unde cercurile competente susțin că nu există niciun motiv de alarmare cu toate că se recunosc victoriile obținute de sovietici.

Războiul aerian

În același timp cu întâmplările de pe frontul de răsărit și din Sicilia, forțele aeriene americane au început războiul aerian. Timp de o săptămână, zi de zi și noapte de noapte, avioane engleze și americane au

atacat teritoriul Germaniei, Italiei, Franței, Belgiei, Olandei, aruncând mii de tone de bombe asupra șelor. În cursul săptămânii trecute au fost atacate Roma, Milano, Torino, Berlin, regiunea Ruhrului, regiunea Renaniei, Marsilia, Parisul și multe alte orașe de puțină importanță. Fierul și focul aruncat asupra continentului european au provocat pagube, iar populația civilă a avut de plâns numeroase victime. În rânduri, în cercurile anglo-saxone s'a declarat că boiul aerian va fi înțeles, pentru a constrânge pe cele din tabăra inamică să facă acte de nesupunere față de conducerea statului. Socoteala a fost grea, pentru că nicăeri nu s'a înregistrat asemenea lucruri. Este sigur că bombardamentele au provocat pagube pierderi grele și la Berlin se recunoaște că războiul aerian înțeles a pus conducerea și poporul german în fața unei probleme complet noi și nu prea ușor de rezolvat, dar se constată pretutindeni o rezistență îndârjită în fața suferințelor.

În orice caz înțelegerea războiului aerian trebuie luată în seamă cu atât mai mult cu cât se petrece timpul așteptării unor evenimente deosebite.

Schimbări lăuntrice în Germania

Printr'un comunicat special s'a anunțat Marți 24 August a. c. că în administrația centrală a Germaniei s'au produs în ultimul timp importante schimbări. Aceste schimbări — după cum arată comunicatul — nu a nedumerit lumea germană și mai ales cercurile conducătoare, întrucât ele așteptau astfel de schimbări. Se arată că în deosebi în protectoratul pentru Boemia s'a făcut înlocuirea lui Constantin Freiherr von Neurath, cu ministrul Frick, care până aci deținea postul de ministru de interne al acelu protectorat. Postul de ministru de interne din protectoratul Boemiei a fost încredințat d'ui Himler, care, în calitate de șef al poliției

germane, a condus timp îndelungat o mare parte din lucrările acestui departament. Au mai fost, de asemenea, încredințați cu posturi de răspundere alții doi frumosi ai partidului național-socialist și anume Hierl și Hermann.

D. Beneș a plecat la Moscova

După ultimele știri primite la încheierea foii, D. Beneș a plecat la începutul săptămânii spre Moscova cu însărcinarea de a semna o învoială de prietenie între Uniunea Sovietică.

Acest pact se încheie în urma unei dorințe a majorității Comitetului emigranților cehi.

Ce au hotărât d'ni Roosevelt și Churchill

În ziua de Marți 24 August a. c., când au luat sfârșit dezbaterile conferinței dela Quebec, la care a participat d'ni Roosevelt și Churchill împreună cu șefii de Stat major și mai mulți demnitari ai celor două puteri aliate, s'a dat un comunicat prin care se arată o parte a hotărârilor luate, în timpul celor aproape 12 zile cât a durat conferința.

Se spune printre altele în comunicat, că la această întâlnire s'a examinat îndeaproape situația politică internațională și nu mai puțin situația pe diferitele fronturi de luptă.

Pe de altă parte s'au luat hotărâri importante pentru a se asigura acțiunea militară a aliaților.

Comunicatul stăruie, mai cu osebire, asupra potrivirii de judecată între reprezentanții națiunilor aliate, în ceea ce privește țelul urmărit în conducerea luptei. S'a mai arătat, în legătură cu acest punct, că d'ni Churchill și Roosevelt, se vor întâlni la timpuri cât mai apropiate, pentru a nu scăpa neexaminată în amănunțime nici o situație militară sau politică.

Hotărârile acestei conferințe sunt îndreptate, într-o largă măsură, și împotriva Japoniei, prin ajutorarea chinezilor democrați, cari luptă împotriva Japoniei.

Comunicatul lasă să se înțeleagă că în scurt timp d'ni Roosevelt și Churchill vor ține o nouă conferință la care se nădăjduște a lua parte și Stalin. Până atunci, guvernul sovietic va fi informat despre rezultatul hotărârilor luate în conferința dela Quebec, în ceea ce privește ajutorarea Rusiei Sovietice prin înțelegerea războiului împotriva Germaniei și Italiei. De asemenea Stalin va fi informat despre cele ce s'au pus la cale în vederea deschiderii celui de al doilea front, prin care s'ar ajuta Rusia în ofensiva deslănțuită.

Ce se petrece la Roma

După cum se știe, cu câteva zile în urmă, guvernul italian, dând curs dorinței catolicilor din întreaga lume, a făcut o declarație publică, prin care arată că Roma va face parte în viitor din categoria așa ziselor orașe deschise.

O cerere în acest sens a fost adresată și conducătorilor puterilor aliate, cari nu s'au pronunțat încă probabil din pricina că erau prea ocupați cu conferința dela Quebec.

Până la primirea răspunsului, guvernul italian a luat măsurile de lipsă pentru a nu mai da puțință aliaților să găsească pricină în declarația făcută cu privire la orașul Roma.

În zilele acestea s'a lucrat de zor la înlăturarea oricărei instalații militare din Capitala Italiei.

După un comunicat proaspăt, reese că „instalațiile defensive din orașul Roma au fost înlăturate scoase din funcțiune și s'a dat ordin bateriilor aeriene să nu deschidă focul, iar avioanele de vânătoare să nu mai ia parte la luptele ce se vor da asupra Romei“. Aceeași știre, arată că „în prezent este în discuție strămutarea comandamentelor militare italiene și rămân ale forțelor de luptă, precum și a unităților militare ce se află în oraș — așa încât în Roma să rămână decât o garnizoană însărcinată cu păstrarea ordinii publice“. Odată cu aceste măsuri se va procedea și la transportarea din oraș a industriilor cari lucrează pentru armată, a fabricilor de arme și muniții.

Cu aducerea la cunoștința guvernelor din Londra și Washington a acestor măsuri, guvernul italian a încredințat pe Sfântul Părinte, socotind astfel, că demersul Vaticanului va găsi o mai urgentă înțelegere din cercurile conducătoare aliate.